

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Žodžių darybos teorija	Filologija (H004)	Filologijos	Baltistikos
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija
<p>Žodžių darybos supratimas ir santykiai su kitomis kalbos mokslo šakomis: sinchroninė ir diachroninė žodžių daryba, žodžių daryba ir morfologija, fonologija, leksikologija, sintaksė. Dariniai ir paprastieji žodžiai. Darybos opozicija ir kryptis: semantinis ir formalusis pamatavimas, darinio dvinario skaidymo pakopos, darybos krypties nustatymo kriterijai. Nesikartojančios morfemos ir sietiniai kamieniai. Darybos analizės santykis su tiesioginių sandų, transformacijos, substitucijos, statistiniu ir kitais kalbotyros metodais. Darybos ir morfeminės analizės skirtumas. Darybos reikšmė ir forma: darybos reikšmės rūšys, skirtumas nuo leksinės reikšmės, darybos pamatas ir pamatinis kamienas, kamieno dezintegracija, darybos formanto supratimas, garsų ir prozodinių kaitų vaidmuo žodžių daryboje, morfemų sankloda. Žodžių darybos sistema: darybos tipas, jo požymiai, reguliarumas ir produktyvumas, darybos kategorija (klasė) ir darybos būdai. Dūrinių semantinės-sintaksinės klasifikacijos problemos. Onomasiologinis, kognityvinis, natūraliosios morfologijos ir optimalumo teorijos šalininkų požiūriai į žodžių darybą.</p>
Pagrindinė literatūra
<p>1. <i>Word-Formation. An International Handbook of the Languages of Europe</i>. Ed. by P.O. Müller, I. Ohnheiser, S. Olsen, F. Rainer. Series: Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft / Handbooks of Linguistics and Communication Science (HSK) 40/1-5. Berlin: de Gruyter Mouton, 2015-2016.</p> <p>2. <i>Morphologie/ Morphology. Ein internationale Handbuch zur Flexion und Wortbildung/ An International Handbook on Inflection and Word-Formation</i>. Hrsg. von/ Ed. by G. Booij, C. Lehmann, J. Mugdan, S. Skopeteas in collaboration with W. Kesselheim. Vol. 1–2. Berlin, New York: de Gruyter, 2000; 2004.</p> <p>3. Štekauer P. and Lieber R. <i>Handbook of Word-Formation</i>. Dordrecht: Springer, 2005.</p> <p>4. Urbutis V. <i>Žodžių darybos teorija</i>. Vilnius: Mokslas, 1978; MELI, 2009.</p> <p>5. Fleischer W., I. Barz. <i>Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache</i>. Tübingen: Niemeyer, 1995.</p> <p>6. Ambrazas S. <i>Daiktavardžių darybos raida</i>. Vilnius: MEL, 1993.</p> <p>7. Plag I. <i>Word-Formation in English</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.</p> <p>8. Lieber R. and P. Štekauer. <i>The Oxford Handbook of Compounding</i>. Oxford University Press, 2009.</p>

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	ped. vard	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Bonifacas Stundžia	habil.dr.	prof.	<p>1. Klaipėdos krašto aukštaičių dūrinių sintaksinės-semantinės klasės ir kilmė. <i>Baltistica</i> 57(1), 2022, p. 117–147.</p> <p>2. Klaipėdos krašto aukštaičių dūriniai: morfologinė sandara ir dėmenų kilmė. <i>Baltu filologija</i> 31(1), 2022, p. 93–107.</p> <p>3. Lithuanian, in: <i>Word-Formation. An International Handbook of the Languages of Europe</i>. Ed. by Müller, Peter O., Ohnheiser, Ingeborg, Olsen, Susan, Rainer, Franz. Series: Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft / Handbooks of Linguistics and Communication Science (HSK) 40/1-5. Berlin: de</p>

Gruyter Mouton, 2015-2016, vol. 5, 2016, p. 3089–3106.
4. *Daiktavardžių dūryba vokiškuose XVII–XVIII a. baltų kalbų žodynuose* [Nominal Compounding in the 17th-18th c German Dictionaries of Baltic Languages]. Monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2019, 376 p. Coauthor Dalius Jarmalavičius.
5. Compound calques in an eighteenth-century German-Lithuanian dictionary. In: P. ten Hacken and R. Panocová (eds). *The Interaction of Borrowing and Word-Formation*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2020, p. 67-85.
6. Stundžia, Bonifacas, Inčiuraitė-Noreikienė, Lina. Hibridinių priesaginių asmenų pavadinimų ir skolinių konkurencija dabartinėje lietuvių kalboje. *Baltistica* 57(2), 2022 (spausdinama).

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė